

Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 7. december 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven (Dominerende virksomheders samhandelsbetingelser, tilsagn, fusioner m.v.) [af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)]

1. Ændringsforslag

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. oktober 2004 og var til 1. behandling den 4. november 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og økonomi- og erhvervsministeren sendte den 13. august 2004 dette udkast til udvalget, jf. (folketingsåret 2003-04) alm. del - bilag 567. Den 28. oktober 2004 sendte økonomi- og erhvervsministeren de indkomne høringsvar samt et notat herom til udvalget.

Ekspertmøde

Udvalget afholdt den 11. november 2004 et ekspertmøde om lovforslaget med indlæg fra indbudte eksperter: Professor Svend Hylleberg, Aarhus Universitet, kontorchef Peter Vesterdorf, Håndværksrådet og professor Peter Møllgaard, Handelshøjskolen i København.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Udtalelse fra økonomi- og erhvervsministeren

Økonomi- og erhvervsministeren har sendt udvalget følgende udtalelse:

»Det følger af bemærkningerne til § 10 a, stk. 1, at der med særlige markedsforhold skal være tale om, at konkurrenterne til den dominerende virksomhed i såvel kapitalstyrke som i markedsposition – nationalt som internationalt – er den dominerende virksomhed underlegen (jf. lovforslaget, s. 20. højre spalte). Denne formulering kan give anledning til usikkerhed om, hvorvidt samtlige konkur-

renter – nationalt som internationalt – skal være den dominerende virksomhed underlegen, eller om det er tilstrækkeligt, at nogle af konkurrenterne er den dominerende virksomhed underlegen.

I lovbemærkningerne er der opregnet fire krav, der indgår i Konkurrencerådets vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige markedsforhold (s. 21, venstre spalte). Det følger heraf, at et af kravene er, at der skal findes *en eller flere* aktuelle eller potentielle konkurrenter, som i kapitalstyrke og markedsposition har vanskeligt ved at få eller opretholde fodfæste på det pågældende marked.

Det er derfor ikke et krav, at *samlige* konkurrenter er den dominerende virksomhed underlegen. Eksistensen af en kapitalstærk markedsaktør er derfor ikke ensbetydende med, at der ikke kan foreligge særlige markedsforhold. Dette er en konsekvens af, at en sådan markedsaktør på trods af sin kapitalstyrke kan have valgt at være til stede på det danske marked på en sådan måde og i et sådant omfang, at aktøren de facto ikke udøver et væsentligt konkurrencepres over for den dominerende virksomhed.

Som det fremgår, er det endvidere tilstrækkeligt, at en eller flere *potentielle* konkurrenter har vanskeligt ved at få eller opretholde fodfæste på det pågældende marked. Denne betingelse vil være opfyldt, hvis den dominerende virksomhed holder markedet lukket for nye og innovative konkurrenter, herunder iværksættere.

Selv om der måtte foreligge særlige markedsforhold, skal der også være tale om, at der i det konkrete tilfælde er et særligt behov for, at Konkurrencestyrelsen får en større indsigt i, hvorledes den dominerende virksomhed fastsætter sine priser, rabatter m.v.

I relation til spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et særligt behov for, at Konkurrencestyrelsen får en bedre indsigt i den dominerende virksomheds samhandelsbetingelser, anføres det i bemærkningerne, at der ikke med § 10 a er tiltænkt en *særlig* beskyttelse af små konkurrenter (s. 21, højre spalte). Med denne formulering signaleres det, at beskyttelsen af små virksomheder efter § 10 a ikke gælder ubetinget. Det er således ikke tilsigtet – og heller ikke hensigtsmæssigt – at beskyttelsen af små virksomheder skal dække situationer, hvor den dominerende virksomhed på det danske marked møder intensiv konkurrence fra en eller flere virksomheder, der som følge af deres kapitalstyrke eller deres markedsandele på det danske eller et større geografisk marked har forudsætningerne for at kunne matche den dominerende virksomhed. I en sådan situation kan det eksempelvis forekomme at konkurrenterne med lovlige midler presser det generelle prisniveau så langt ned, at mindre virksomheder kan få problemer.«

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret* og vil stemme imod de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, RV og KD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslagene ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslagene ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget finder lovforslaget helt utilstrækkeligt i den foreliggende form, specielt hvad angår § 10 a.

SF ønsker en langt bedre beskyttelse af små og mellemstore virksomheder mod dominerende virksomheder til gavn for forbrugerne, hvad angår priser og varesortiment.

Myndighederne skal uden forbehold hurtigt kunne undersøge en eventuel mistanke om misbrug af dominerende stilling, og myndighederne skal straks ved erkendt misbrug kunne stoppe dette effektivt.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Såfremt ændringsforslagene ikke vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet dog stemme for lovforslaget ved 3. behandling.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF, RV, EL og KD):

Til § 1

1) I den under *nr. 10* foreslåede § 10 a affattes *stk. 1* således:

»Konkurrencerådet kan påbyde en dominerende virksomhed at indsende sine generelle samhandelsbetingelser til Konkurrencestyrelsen, når

- 1) Konkurrencestyrelsen gennem sit arbejde eller på grundlag af en klage fra en konkurrent eller fra andre er blevet opmærksom på et forhold, der ikke kan betegnes som grundløst, og
- 2) Konkurrencestyrelsen ikke ville kunne behandle sagen på betryggende måde uden at få adgang til disse dokumenter.

Påbuddet kan alene angå samhandelsbetingelser for de markeder, som klagen angår.«

[Udvidelse af mulighederne for Konkurrencerådet til at påbyde, at samhandelsbetingelser indsendes]

2) Efter *nr. 13* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 12, *stk. 1, nr. 1*, ændres »300 mio. kr.« til: »200 mio. kr.««

[Nedsættelse af grænsen for omsætningen fra 300 mio. kr. til 200 mio. kr. hos virksomheder, der er omfattet af bestemmelserne om fusionskontrol.]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene giver bedre plads for mindre og nye virksomheder på monopollignende markeder. Dels ved at Konkurrencerådet får udvidet mulighederne for at påbyde, at der indhentes generelle samhandelsbetingelser fra dominerende virksomheder, dels ved en nedsættelse af grænsen for

omsætningen fra 300 mio. kr. til 200 mio. kr. hos virksomheder, der er omfattet af bestemmelserne om fusionskontrol.

Else Winther Andersen (V) Kim Andersen (V) Svend Erik Hovmand (V) fmd.

Christian Lund Jepsen (V) Colette L. Brix (DF) nfmd. Poul Fischer (DF)

Carina Christensen (KF) Lars Barfoed (KF) Jann Sjursen (KD) Frode Sørensen (S)

Jan Trøjborg (S) Jens Peter Vernersen (S) Ole Vagn Christensen (S) Peder Sass (S)

Poul Henrik Hedeboe (SF) Naser Khader (RV) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

---

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 63**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra økonomi- og erhvervsministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Tilmelding til ekspertmøde den 11/11-04
- 5 Materiale i forbindelse med ekspertmøde den 11/11-04
- 6 1. udkast til betænkning
- 7 2. udkast til betænkning
- 8 Betækningsbidrag, fra økonomi- og erhvervsministeren
- 9 3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 63**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om kommentarer til oplægsholderens oplæg i forbindelse med eksperthøring den 11/11-04, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om virkningen på forbrugernes adfærd ved indførelse af den foreslåede § 10 a, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om de store virksomheders brug af samhandelsbetingelser i forbindelse med konkurrencemæssige aftaler, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om effekten af, at § 10 a helt udgår af lovforslaget, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om en af Konkurrencelovsudvalgets konklusioner i forbindelse med 1997-loven, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm., om der med ophævelsen af »1-års-reglen« stadig gælder et proportionalitets-hensyn, til økonomi- og erhvervsministeren, og ministerens svar herpå